

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex
maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis
opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè
explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1647

De Defectibus Vini. 4.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9500

e Oblationem, vt supra. Idest, saltem-
mente concepta.
f A consecratione incipiat. Est com-
munis sententia.
g Sumat post sumptionem, &c. Ad caute-

lā sumat, aut ob reuerentiam conseruet.
h Si autem sumpserat, &c. Ratio addi-
ta communis est apud Theologos. lege
Suar. 3. part. disp. 75. sect. 6. ex S. Thom. ibi-
dem quest. 83. artic. 6. ad 4.

6 Quod si hoc contingat post sumptionem Sanguinis, apponi debet rursus nouus panis,
& vinum cum aqua, & facta prius oblatione, vt supra, Sacerdos consecret
incipiendo ab illis verbis: Qui pridie, i ac statim sumat vtrumque, & prosequatur
Missam: ne Sacramentum remaneat imperfectum, & vt l. debitus seruetur
ordo &c.

i Ac statim sumat vtrumque. Sine ele-
uatione, vt ostendat Populo; omissis, quæ
sequuntur in Canone vsque ad sumptionem
inclusiue, ne populus, si fieri potest,
cognoscat erratum esse.

l Debitus seruetur ordo, Iuxta Conc.
Tolet. 7. cap. 1. vel 2 secundum alios, or-
do vero est, vt corpus prius præexistat,
antequā ex eo fundatur sanguis. in Cali-
ce namque representatur effusio sangui-

nis; ergo Hostia, in qua corpus Christi est
ex vi verborum, debet consecrari prius.

m Suar. tamen loco citato tenet, non esse
ita necessarium hunc ordinem, necessitate
Sacramenti, sed tantummodo necessitate
præcepti. nam consecrata Hostia,
post Calicem statim representatur; san-
guis distincte à corpore Christi, quod
sufficere videtur ad integritatem sacri-
ficii.

7 Si Hostia consecrata dispereat, vel casu aliquo, vt vento, in aut miraculo, vel ab ali-
quo animali accepta, & nequeat reperiri, tunc altera consecratur ab eo loco incipien-
do, Qui pridie, quam pateretur, facta eius prius oblatione, vt supra.

n Aut Miraculo. Miraculum est à
Deo solo, qui videtur tunc acceptare sa-
crificium eo modo oculis nostris imper-
fectum; ideo non est in rigore necesse, vt
alia Hostia consecratur. ita S. Tho. 3. part.
quest. 82. art. 4. ad 3. vbi tamen consultit,

vt iterato consecratur, & hoc habet Ru-
brica vt tutius, & securius. in reliquis ca-
sibus huius Rubricæ præceptum est, non
cōsiliū, ad integritatem sacrificii. Suar.
3. p. disp. 85. sec. 1. quinto.

De defectu vini. IV.

1 Si Vinum sit factum penitus in acetum, vel penitus putridum, vel o de vuis acerbis,
seu non maturis expressum, vel ei admixtum tantum aquæ, vt vinum sit corru-
ptum, non conficitur Sacramentum.

n Acetum. Non fit Sacramentū. Sanct.
Thom. 3. part. quest. 74. artic. 5. ad 1.

o De Vuis acerbis, &c. Habet S. Thom.
ibid. ad 3. vinum ex aqua miraculosum.

est apta materia, Henriq. lib. 8. cap. 12. &
vinum etiam congelatum Suar. disp. 45.
sect. 1.

2 Si vinum cœperit p acescere, vel corrumpi, vel fuerit aliquantum acre, vel q mu-
stum de vuis tunc expressum, vel non fuerit r admixta aqua, vel fuerit admixta
Liqua rosacea, seu alterius distillationis; conficitur Sacramentum, sed conficiens
grauer peccat.

p Ace-

p *Acescere*. Fit Sacramētum, cum peccato tamen, *S. Tho. supra ad 2.*

q *Mustum de uuis tunc expresum*. est Iulij Papæ de consec. distin 2. cap. cum omne crimen, & ex necessitate conceditur; sed abstinendum est omnino ob irreuerentiam, indecentiam, ait *Suar. loco citat. disput. 45. sect. 1.*

r *Admixta aqua*. Miscei aqua vinum est de præcepto Ecclesiæ tantum. *Trident. sessione 22. cum quo præcepto stat*

quoque præceptum Christi, qui neque voluit aquam de necessitate Sacramenti. *Suar. loco cit.*

f *Aqua rosacea*. Conficitur Sacramentum; quia aqua non est de necessitate Sacramenti: sed peccaret contra præceptum negatiuum, de non miscendo aliquid in materia Sacramentorum, præter Christi institutionem, & consuetudinem Ecclesiæ, *Sanct. Thom. quest. 74. artic. 7. ad tertium.*

3 *Si Celebrans ante consecrationem Sanguinis, quamuis post consecrationem Corporis, aduertat aut vinum, aut aquam, aut vtrumque non esse in Calice, debet statim apponere vinum cum aqua, & facta oblatione ut supra, consecrare, incipiendo ab illis verbis, Simili modo, &c.*

4 *Si post verba consecrationis aduertat vinum non fuisse positum, sed aquam; deposita aqua in aliquod vas, iterum vinum cum aqua ponat in Calice, & consecret, resumendo à verbis prædictis, Simili modo.*

5 *Si hoc aduertat post sumptionem Corporis, vel huiusmodi aqua; apponat aliam Hostiam iterum consecrandam, & vinum cum aqua in Calice, offerat vtrumque, & consecret, & sumat; t quamuis non sit ieiunus. Vel si Missa celebretur in loco publico, ubi plures adsint, ad evitandum scandalum poterit apponere vinum cum aqua, & facta oblatione; ut supra, consecrare, ac statim sumere, & prosequi cætera.*

Prima pars Rubricæ posterioris est *S. Thom. 3. p. quest. 83. art. 6. ad 2.* altera vero pars est *Soti 4. distinct. 13. quest. 2. art. 6. ad 4.* cuius eadem ferè sunt verba Rubricæ. item *Nauarri cap 25. nu. 21.* & est magis practica.

t *Quamuis non sit ieiunus*. Ita *S. Thom. loco citat. art. 6. ad 2.* addit *Angelus cum Sylu.* si sacerdos, dum in ore habet potum, priusquam deglutiat, sentiat non esse vinum, non debet consumere, sed in

Calicem emittere, & post sanguinis sumptionem illum resumere: sed moraliter est difficillimum, & ideo sine scrupulo potest deglutire primum, & consecrare, & sumere secundum. ita *Suar. loco citato disput. 85. sect. 1. ad primam confirmationem.* non peccaret tamè mortaliter, quia inopinato casu turbatus aqua pro vino sumpta non consecraret vinum. *Diana tr. 14. de celebr. Miss. resol. 70.*

6 *Si quis percipiat ante consecrationem, vel post consecrationem, totum vinum esse acetum, vel alias corruptum, idem seruetur quod supra, ac si deprehenderet non esse positum vinum, vel solam aquam fuisse appositam in Calice.*

Eadem est ratio, deficientis materiæ ad sacrificium integrum. si tamen Sacerdos pergat in Missa, & ex ignorantia vel inopinati casus perturbatione non

obseruet, non per hoc mortaliter peccat, ex *Nauar. c. 25. Man. num. 91. & Sa verbo Missa nu. 31.*

7 *Si autem Celebrans ante consecrationem Calicis aduertat, non fuisse appositam aquam, statim ponat eam, & proferat verba consecrationis. Si id aduertat*
Gauant. Rubr. Miss. L post

post consecrationem Calicis, nullo modo apponat, quia non est de necessitate Sacramenti.

Prima pars est manifesta adderantum, esse benedicendam aquam de more. Secunda pars est *S. Tho. loc. cit. art. 6. ad 4.* ne, inquit, sequatur corruptio Sacramenti pro aliqua parte, quod docuerat q. 77. art. 8.

8 Si materia, quæ esset apponenda, ratione defectus vel panis, vel vini, non posset villo modo haberi, si id sit ante consecrationem Corporis, ulterius procedi non debet: si post consecrationem Corporis, aut etiam vini, deprehenditur defectus alterius speciei, altera iam consecrata, tunc u si nullo modo haberi possit, procedendum erit, & Missa absolueda, ita tamen, ut præmittantur verba & signa, quæ pertinent ad speciem deficientem. Quod se expectando aliquandiu haberi possit, expectandum erit, ne sacrificium remaneat imperfectum.

u Si nullo modo haberi possit. Immo, si difficillimo modo haberi possit, & notabilis inde oriretur offensio populi, Missa absolueda erit absque materia deficiente, siue Hostia, siue vini, quia maioris est vinculi ius naturale, euitandi Scandalum proximi, quàm diuinum scriptum, aut positium, absoluedi Missam. *Azor. lib. 10. c. 35. q. 6.*

An vero Summus Pont. possit relaxare ius diuinum ad effectum, ut Sacerdos ob ingentem necessitatem in solo pane sine vino sacrificet? *Azor. libro 10. c. 19. quæst. 3. vers. secundum est:* putat probabilem affirmatiuam sententiam ob publicam necessitatem, & grauem. Probabiliorem negatiuam docet *Suar. disp. 43. sect. 4.*

* Quæri potest in prædictis casibus de aqua, quæ ob breuissimum tempus ab infusione eiusdem in Calicem vsque ad Calicis consecrationem non potest con-

ueri in vinum, ut alias dicitur: An remaneat aqua mixta speciebus vini: An vero & ipsa statim immediate transubstantietur in sanguinem Christi? sed, quicquid sit de conuersione aquæ in vinum, de qua disputant Philosophi, quam tamen affirmant SS. Patres, & Theologi Scholastici; si ob angustiam temporis non fiat conuersione, non putamus absurdum, quod remaneat aqua substantialiter aqua, cum non sit neque materia, neque commateria immediata Sacramenti; sed ea solum infunditur ad mysterium vnionis populi cum Christo, ut suo loco diximus. Neque ideo adoramus aquam, sed Christum sub specie vini aqua permixti: sicut neque si cadat in Calicem musca, eam dicimus adorare, scripsere de hac re fusius Paulus Aresius Episc. Derthonensis, pro sententia affirmatiua, & in oppositam sententiam Hyacinthus Petronius Magist. Sacri Palatii, nunc Episc.

De defectibus formæ. V.

1 Defectus ex parte formæ possunt contingere, si aliquid desit ex ijs, quæ ad integritatem verborum in ipsa consecratione requiruntur. Verba autem consecrationis, quæ sunt forma huius Sacramenti, sunt hæc: Hoc est enim corpus meum. Et, Hic est enim calix Sanguinis mei, noui & æterni testamenti, mysterium fidei, qui pro vobis & pro multis effundetur in remissionem peccatorum. Si quis autem aliquid diminueret, vel immutaret de forma consecrationis Corporis & Sanguinis, & in ipsa verborum immutatione, verba idem non significarent, non conficeret Sacramentum. Si vero aliquid adderet, quod significationem non mutaret, conficeret quidem, sed grauissime peccaret.

Notanda